

KRAJSKELISTY.CZ

1. Padouch, kterému nelze odolat aneb Elegán s morálkou pod psa. Tajnosti slavných

26.04.2023 krajskelisty.cz - Adina Janovská

Odkaz na originál

Klíčová slova: činohře; Ostravě

FOTO / VIDEO Vznešený cizinec, detektiv, odměřený vysoký úředník či intrikánský padouch. Na rozdíl od sladkobolných romantických milovníků dával svým hrdinům vždy dostatek šťávy. Temperamentní hvězda pop music měla po svém strýčkovi opravdu co dědit.

Érou romantických hrdinů sice také prošel, díky vrozené nobilese a šarmu se ale postupně přehrával v elegantní světáky, kteří nezřídka maskují své nekalé úmysly uhlazeným a sebevědomým chováním. Kultivovaná dikce, šarmantní zjev, jistá odměřenost a povýšenost, smysl pro břitký suchý anglický humor a elegance s jemnou mimikou předurčily Eduarda Dubského k ztvárnění věčných, sebevědomých mužů, uhlazených důstojníků i různých podvodníků, kterým nelze odolat. Nesporný talent po něm zdělili nejen oba synové, ale také vnuk Václav Neckář, jenž ho významně uplatňoval i během kariéry hvězdy populární hudby.

Jako pařížský továrník Oloron s Jiřinou Jiráskovou v historickém seriálu z roku 1968 Sňatky z rozumu, natočeném podle stejnojmenného románu Vladimíra Neffa; foto se svolením Česká televize

Od štace ke štaci

Narodil se 19. listopadu 1911 v Jihlavě jako Eduard Neckář, ve svém rodném městě vystudoval gymnázium a již v té době byl vášnivým ochotníkem. O své budoucnosti definitivně rozhodl, když v Jihlavě hostovala operetní společnost Marie (Mařenky) Zieglerové. Stal se členem jejího souboru a jezdil s ní po štacích dva roky. Pak ještě krátce působil v pražském Tylově divadle v Nuslích, v roce 1934 ale musel nastoupit povinnou vojenskou službu. Po jejím absolvování vystupoval tři sezóny s divadelní společností Jaroslava Bittla a v roce 1938 konečně zakotvil na stálé scéně, stal se členem souboru Východočeského divadla v Pardubicích. Válečná léta 1941 až 1945 pak strávil v **činohře** Divadla moravskoslezského v **Ostravě**.

Zemanův elegán

Před filmovou kamerou stanul poprvé již během ostravského divadelního angažmá v krátkých osvětových filmech režiséra Bořivoje Zemana. V roce 1945 si zahrál muzikanta Ferdu ve snímku Tři knoflíky, který se natáčel v Baťových zlínských ateliérech a byl určen pouze pro uzavřená představení podniků Baťa. Podobného ražení byl o rok později i osvětový film Československého filmového ústavu Zlín Kdo je vinen?. Divácká veřejnost ho mohla spatřit v témže roce poprvé coby vojáka Jendu v adaptaci románu Jana Morávka Blázen z Lorety, který natočil režisér Karel Steklý pod názvem Průlom. Byl to ale Bořivoj Zeman, kdo mu poskytl v roce 1947 ve svých celovečerních filmech hned dvě první velké a jeho hereckému naturelu blízké role. V psychologickém dramatu Mrtvý mezi živými si zahrál kariéristického poštovního asistenta Roberta Munka a v komedii na aktuální téma Nevíte o bytě? velkošmelináře Drahoše Kučeru.

Kabaret u dobré pohody – Závět:

Televize naživo

Po osvobození se jeho kariéra začala velmi slibně rozjíždět, takže není divu, že v divadle působil už výhradně na pražských jevištích. Nejprve dvě sezóny v nově vzniklém Realistickém divadle, další dvě v Divadle státního filmu a od roku 1950 byl členem souboru Městských divadel pražských, v němž setrval až do roku 1984. Před kamerou měl žně, jen do únorového převzatu si zahrál v deseti projektech. I pak spolupracoval s filmaři pravidelně a bez přestávek a krátce po začátku vysílání Československé televize se začal objevovat i na obrazovce v inscenacích, které byly v té době ještě vysílány živě.

Nevyužitý talent

V následujících desetiletích ztvárnil ve filmu a televizi na šest desítek postav, vesměs ale již vedlejších až epizodních. Často se objevoval v historických či životopisných filmech a dramatech, tu a tam se objevil i v komediích. Je to nejspíš velká škoda, protože jeho doménou byla konverzační komedie, čehož bohužel film ani televize nedokázaly dostatečně využít. Ani on nemohl chybět v seriálových projektech, od legendárních Sňatků z rozumu z roku 1968, natočených podle literární předlohy Vladimíra Neffa, přes kontroverzních Třicet případů majora Zemana, v jehož první epizodě ztvárnil postavu pokladníka Kalčíka, až po Zákony pohybu režiséra Evžena Sokolovského, které nechaly publikum nahlédnout do každodenního pracovního kolotoče zaměstnanců národního podniku Radiana, vyrábějícího litinové radiátory.

Naposledy před kamerou – kardinál v historické komedii režiséra Karla Steklého Pan Vok odchází; foto se svolením Filmové studio Barrandov - Miroslav Pešan

Úlisný kardinál

Kromě filmu a televize působil také v rozhlasu velmi často v rozhlasu a spolupracoval s dabingem. Jeho hlasem například promlouvá v české verzi mafián Psí dečka Columbo ve slavné Wilderově komedii s Marilyn Monroe Někdo to rád horké. Zatímco v šedesátých letech natáčel i několikrát ročně, v následující dekádě své aktivity výrazně omezil. Jeho filmografie se definitivně uzavřela v roce 1979 postavou kardinála v historické komedii režiséra Karla Steklého Pan Vok odchází, v níž si zahrál ševce Žabku jeho synovec Václav Neckář, který byl v té době již zbožňovanou hvězdou populární hudby.

Rodinná štafeta

Eduard Dubský zemřel 2. března 1989 v Praze, bylo mu sedmdesát sedm let. Jeho starší syn Ruppert začínal již jako dětský herec, pak ale emigroval do Švýcarska, kde působil jako herec, úspěšný divadelní režisér a libretista. Mladší Václav přijal taktéž umělecké jméno Dubský a působil rovněž u divadla. Václavovi synové Václav a Jan už zůstali věrní rodnému příjmení Neckář. Poté co normalizace smetla legendární trio Golden Kids, vykročil Václav v roce 1971 na sólovou dráhu, založil s podporou klávesisty, kytaristy, violoncellisty a klarinetisty Jana skupinu Bacily a jsou dodnes stálicemi české pop music.

URL | <https://www.krajskelisty.cz/praha/28780-padouch-kteremu-nelze-odolat-aneb-elegan-s-moralkou-pod-psa-tajnosti-slavnych.htm>

[« zpět na začátek](#)